
На основу чл. 119. став 1. тачка 1. а у вези са чланом 80 - 86. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, у даљем тексту: Закон) и члана 63-68 Статута школе, Школски одбор Основне школе "Татомир Анђелић"у Мрчајевцима, на седници одржаној дана 29.03.2018.године, донео је

ПРАВИЛНИК О ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

I – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником (у даљем тексту: Правилник) уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика у основној школи "Татомир Анђелић" (у даљем тексту: Школа).

У складу са Законом и овим Правилником, ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе, за тежу повреду обавезе и за повреду забране из чл. 8–10. Правилника.

1. Обавезе ученика

Члан 2.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у Школи, одлуке директора и органа Школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 6) чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

2. Васпитни рад са ученицима

Члан 3.

Према ученику који врши повреду правила понашања у Школи или не поштује одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Након изречене васпитне мере укор одељењског већа и појачаног васпитног рада ученик може бити премештен у друго одељење уколико се утврди да није дошло до позитивне промене у понашању.

Предлог за промену одељења даје одељењски старешина или тим за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања на основу мишљења педагошке службе, а усваја га одељењско веће.

Све мере за повреду обавезе, односно повреду забране прописане овим Правилником, могу да се изрекну ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из става 1. овог члана.

Када предузете неопходне активности из става 1. овог члана доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак против ученика, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 8 –10. овог Правилника ученик озбиљно угрозио интегритет другог лица.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера предвиђена Правилником изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

3. Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 4.

Ученик одговара за лакше повреде обавеза:

- 1) неоправдано закашњавање на наставу или друге облике образовно-васпитног рада;
- 2) напуштање часа или другог облика образовно-васпитног рада, без одобрења наставника или стручног сарадника,
- 3) неоправдано изостајање из Школе које не представља тежу повреду обавеза ученика;
- 4) недолично понашање према другим ученицима, запосленима у Школи или трећим лицима у просторијама Школе или школском дворишту, или за време извођења образовно-васпитног рада који се изводи ван њих;
- 5) ометање извођења наставе или других облика образовно-васпитног рада;
- 6) неблаговремено правдање изостанака;
- 7) нарушавање естетског изгледа просторија Школе или школског дворишта;
- 8) учестало долажење на наставу и друге облике образовно-васпитног рада без прибора и опреме за рад;
- 9) спречавање сарадње школе и родитеља (неблаговремено обавештавање родитеља или наставника);
- 10) злоупотреба лекарског уверења;
- 11) колективно напуштање часа;
- 12) неуредно коришћење и чување школских учила, географских карата, инвентара и друге имовине;
- 13) долазак у школу и на друга места на којима школа организује и спроводи образовно-васпитни рад, неприкладно одевен за наменске активности;
- 14) неправилно обављање дужности редара, нарочито дужности дежурног ученика на улазним вратима школе;
- 15) нарушавање естетског изгледа просторија школе или школског дворишта ;
- 16) небрига о личној хигијени и уредности , хигијени школских просторија у којима се врши образовно-васпитна делатност;
- 17) недисциплиновано понашање у учионици и другим просторијама школе за време трајања наставе, испита као и на другим облицима образовно-васпитног рада ван школе;
- 18) непоседовање опреме и прибора предвиђеног за час;
- 19) задржавање у ходницима ;
- 20) непријављивање оштећења школске имовине;
- 21) употреба мобилног телефона у школи, која не представља тежу повреду обавеза.

Члан 5.

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

- 1) опомена одељењског старешине;
- 2) укор одељењског старешине;
- 3) укор одељењског већа;

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Члан 6.

Опомену или укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа изриче одељењско веће.

Опомена се изриче усмено или у писаном облику, без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Усмена опомена се изриче непосредно или пред одељењском заједницом.

Члан 7.

Васпитна мера укор одељењског старешине изриче се ученику за учињену лакшу повреду, обавеза ученика наведених у члану 4. овог правилника.

Члан 8.

Васпитна мера укор одељењског већа изриче се ученику за учињену лакшу повреду обавеза ученика, лакшу повреду обавеза ученика у случају кад је већ изречена опомена или укор одељењског старешине, а изречене мере нису имале васпитног утицаја на поправљање понашања ученика.

4. Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 9.

За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;

2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;

3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;

5) уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;

6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван Школе, а које Школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;

9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 3. став 1. Правилника ради корекције понашања ученика.

Члан 10.

За тежу повреду обавезе из члана 9. Правилника ученику може да се изрекне васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора;
- 2) укор наставничког већа.

Васпитно-дисциплинска мера из става 1. овог члана изриче се након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка у коме је утврђена одговорност ученика.

За повреде из члана 9. став 2. тач. 8) и 9) Правилника обавезна је поступност у изрицању мера.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

5. Повреде забране и васпитно-дисциплинске мере

Члан 11.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим ученик на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлику или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на другог ученика или групу ученика или наставно особље или друге запослене у Школи, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације, односно другим подзаконским актима који регулишу препознавање облика дискриминације и поступање Школе у случајевима сумњи у дискриминаторно понашање.

Члан 12.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље којим ученик злоставља и занемарује запосленог или другог ученика или треће лице у Школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања од стране ученика које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства запосленог или другог ученика у Школи.

Под **физичким насиљем**, у смислу Правилника, сматра се: свако понашање ученика које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања другог ученика или запосленог; насилно понашање ученика према другом ученику или запосленом.

Под **психичким насиљем**, у смислу Правилника, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под **социјалним насиљем**, у смислу Правилника, сматра се када ученик чини искључивање другог ученика из групе вршњака или различитих облика активности Школе.

Под **сексуалним насиљем и злостављањем**, у смислу Правилника, сматра се понашање када ученик другог ученика или запосленог сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развијено дорастао.

Под **дигиталним насиљем и злостављањем**, у смислу Правилника, сматра се када ученик злоупотребљава информационо комуникационе технологије што за последицу има повреду друге личности и угрожавање достојанства, а остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и друге облике дигиталне комуникације.

Члан 13.

У Школи је забрањено свако понашање ученика према запосленом и ученика према другом ученику којим се вређа углед, част или достојанство.

Школа ће препознавање забрањеног понашања из става 1. овог члана, као и своје поступање када се посумња или утврди забрањено понашање из става 1. овог члана, извршавати у складу са одговарајућим подзаконским прописима.

Члан 14.

За учињену повреду забране из чл. 11 - 13. овог Правилника ученику се, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче васпитно-дисциплинска мера:

- укор директора;
- укор наставничког већа;
- премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Одлука наставничког већа о васпитно-дисциплинској мери доноси се већином гласова укупног броја чланова тог већа.

Члан 15.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере из чл. 5, 10. и 14. овог Правилника, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе под надзором наставника, односно стручног сарадника, а у складу са одговарајућим подзаконским прописом.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана, Школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Ближе услове о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања и другим питањима од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада прописује министар.

Члан 16.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 4, 9, 11,12. и 13. овог Правилника, Школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

6. Правна заштита ученика

Члан 17.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика из члана 9. овог Правилника или за повреду забране из чл. 11 -13. овог Правилника, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

7. Васпитно-дисциплински поступак

Члан 18.

За теже повреде обавеза ученика из члана 9. овог Правилника и за повреде за- бране из чл. 11 – 13. овог Правилника Школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Директор, у року од 30 дана од дана учињене повреде из става 1. овог члана, закључком покреће васпитно-дисциплински поступак, води га и окончава решењем и о томе одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана педагога школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену тежу повреду обавезе ученика из члана 9. овог Правилника, покреће се најкасније у року од осам дана од дана сазнања.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену повреду забране из чл. 11 –13. овог Правилника покреће се одмах, а најкасније у року од два дана од дана сазнања.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитнодисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из Школе, Школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Члан 19.

Директор школе образује комисију која води поступак.

Одељењски старешина ученика је обавезни члан комисије.

О току поступка узимања изјава, саслушања и извођења доказа комисија води записник.

Записник потписују сви чланови комисије која води поступак и остале странке у поступку.

Члан 20.

Због изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере ученику се смањује оцена из владања.

Због изречене васпитне мере опомена и укор одељењског старешине може да се смањи оцена из владања на 4 а за укор одељењског већа ученику може да се смањи оцена из владања на 3.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора оцена из владања се смањује на 2 а за васпитно-дисциплинску меру укора наставничког већа оцена из владања се смањује на 1.

Када се одлуком наставничког већа ученику изрекне васпитно-дисциплинска мера премештај ученика (од петог до осмог разреда) у другу основну школу, оцена из владања се смањује на 1.

На основу одлуке наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, директор школе доноси решење о премештају ученика.

Ако је ученик неоправдано изостао са наставе од 26 до 35 часова, изрећи ће му се васпитно-дисциплинска мера укора директора и смањити оцена из владања на 2.

За неоправдано изостајање са наставе од 36 до 45 часова, изрећи ће му се васпитно-дисциплинска мера укора наставничког већа и смањити оцена из владања на 1.

Оцена из владања смањује се ученику и за остале теже повреде обавеза прописане Законом. При доношењу одлуке о оцини из владања имаће се у виду и цениће се сви услови наведени у члану 18. став 9. овог Правилника.

Члан 21.

Закључну оцину из владања утврђује одељенско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката.

Оцина из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика.

Члан 22.

Владање ученика шестог, седмог и осмог разреда оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

8. Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 23.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељењски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

9. Материјална одговорност ученика

Члан 24.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор. Одељенски старешина је члан комисије.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно старатеља материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

10. Завршне одредбе

Члан 25.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности ученика деловодни број 906 од 09.11.2013. године

Члан 26.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Председник Школског одбора

Жарко Милићевић

Правилник је заведен под деловодним бројем 257/4 од 29.03.2018.године , објављен на огласној табли Школе дана 02.04.2018. године а ступио на снагу дана 10.04.2018. године.

Секретар школе

Босилка Ерић